

оживи духа на читалищата въ градове и села, тѣ едва мъждеятъ, а нѣкои сж отдавна изгаснали. А безспорно е, че една широка мрежа отъ обществени библиотеки при читалищата, могатъ да спасятъ българската книга и да улеснятъ културния издигъ на широкитѣ народни маси.

Читалищата сж продуктъ на частната инициатива и на нейното развитие; никой не бива да туря преграда, за да я пренесе въ държавнитѣ канцеларии. Тѣ трѣбва да си останатъ и сега частно дѣло. На тѣхното безсилие, обаче, трѣбва да се притече на помощъ държавата. Чрезъ материалната подкрепа, която тя ще даде на читалищата, ще бжде спасена и българската книга отъ загиване. При нашата голѣма изостаналостъ държавната намѣса, особно следъ тежкото стопанско положение, въ което изпадна страната, се явява неизбежна и въ предприятия, които въ напредналитѣ страни сж изключително дѣло на частната инициатива. Подкрепяйки читалищата, държавата подкрепя родната култура, а съ това улеснява задачитѣ на демокрацията, създавайки условия за широката просвѣта на маситѣ. Ако държавата поддържа училищата за младежта, не по-малки сж грижитѣ ѝ за възрастнитѣ. Тая поддръжка обаче трѣбва да бжде системна и планомерна, а не както е била досега, свързана обикновено съ името на отдѣлни мѣстни дѣятели, които, чрезъ изпросената помощъ на едно или друго читалище, сж търсили подкрепа на свои лични или партийни домогвания и сж правили политика съ дѣлото на културата. Държавната намѣса въ читалищното дѣло трѣбва да бжде осигурена и декретирана съ законъ“.

Управителниятъ съветъ въ заседанието си на 9 декемврий 1924 г. като взелъ подъ внимание рѣководнитѣ мнения въ публичното събрание на 30 ноемврий с. г. и мнението на комисията по културнитѣ въпроси по законопроекта за народнитѣ читалища и съобразно съ тѣхъ е допълнилъ и поправилъ своя проектъ за законопроектъ за „народнитѣ читалища“ и въ тая му окончателна редакция го представилъ на г-нъ м-ръ председателя и на г. м-ра на нар. просвѣщение съ ходатайство да бжде разгледанъ, одобренъ и гласуванъ отъ Народното събрание. Така въпросътъ за създаване на „законъ за народнитѣ читалища“ стана по-актуеленъ, въ всички читалищни конференции се подчертаваше нуждата отъ него, въ конгреситѣ сжщо се гласуваха резолюции, докато презъ 1926 г. по инициатива на г. Никола Найденовъ, тогавашенъ м-ръ на нар. просвѣщение, се създаде законътъ, който и днесъ е въ сила.

Едновременно съ тая своя дейность управителниятъ съветъ се зае съ създаване на окръжнитѣ читалищни съюзи. Съ своето протоколно решение отъ 18 декемврий 1924 г. (протоколъ № 9) управителниятъ съветъ си е позволилъ да суспендира чл. 7 отъ съюзния уставъ и постановилъ:

„I. Занапредъ отдѣлнитѣ читалища и културно-просвѣтни дружества да внесатъ членския си и встъпителенъ вносъ въ респективнитѣ окръжни читалищни съюзи. Окръжнитѣ читалищни съюзи да внасятъ 50% отъ сумитѣ, добири отъ членски и встъпителенъ вносъ, въ касата на общия читалищенъ съюзъ въ България.

II. Въ окръжитѣ, дето не сж учредени окръжни читалищни съюзи, за читалищата и културно-просвѣтнитѣ д-ва остава въ сила чл. 7 на съюзния уставъ, т. е. тѣ да членуватъ направо въ общия читалищенъ съюзъ въ България, докато се учреди въ окръга имъ окръженъ читалищенъ съюзъ.

III. Въ окръжитѣ, дето сж учредени окръжни читалищни съюзи, прие- Юбилеенъ сборникъ